

Diunvuija Ku dituku dia
Dipungila Dipia-dipia

EFESO

Table des matières

Efeso 1. 1-14	327
Efeso 1. 15-23	328
Efeso 2. 1-10	329
Efeso 2. 11-22	330
Efeso 3. 1-12	331
Efeso 3. 13-21	332
Efeso 4. 1-12	333
Efeso 4. 13-24	334
Efeso 4. 25-32 ; 5. 1, 2	335
Efeso 5. 3-21	336
Efeso 5. 22-33	337
Efeso 6. 1-12	338
Efeso 6. 13-24	339

Efeso 1. 1-14

Mukanda mufundila bena Efeso, udi utangila muena kilisto musombe anyi muikale mu miaba ya mu diulu. Diulu kadien'anu muaba **wasomba**¹ muana wa Nzambi ; ukadi mumane kupeta muaba wende mu Kilisto Yesu. Mfumu wa diku pikalaye udi wenza mudimu kule ne nzubu wende kena mua kuela meshi a kufuanyikija yeye eu (nzubu wende) ne ditanda anyi nzubu udiye ukuatshila mudimu nansha. Kupanga kuikala kuende kakuena kunvuija ne kena ne « kuende », kudi mutshima wende mutekemene, kudi masanka ende onso, ne bintu biende **bionso**. Mushindu eu ke udi diulu dikale bua udi mupikudibue : udi bu muaba wende kudi kuikale bubanshi buende ne muoyo wende (Luka 12. 34), bualu bua **Musungidi wende udi usanganyibuaku**.

Malu aa abidi manene adi atujadikila bukokeshi buetu bua kubuela mu masanka manene ne mimpe adi andi. Bionso bidi bia Munangibue, bidi kabidi bikumbanyina

bakamana **kuvuijibua bakane munda muandi** (mv. 6). Ke bua bualu kayi mupostolo udi unvuisha kabujima ka **meshi a Nzambi mu Kilisto** (mushi wa mabenesha onso) munkatshi mua tshifundidi etshi tshile (mv. 3-14), tshidi katshiyi ne katudilu, tshilamakane bualu bua bionso bidi bisuikakashangane mu meshi a Nzambi. Bidi bia mushindu mumue kabidi, bidiye wenza **bua bualu buetu** kabiena **bitapuluke** ne bidiye wenza bua Kilisto ne bidi biya bionso anu ku « dianyisha dia **butumbi buandi** » (mv. 12) ne « ku dianyisha dia butumbi bua **ngasa wandi** » (mv. 6).

1. Wasomba (muana wa Nzambi) : Séjour futur. • 2. Nzubu wa mudimu : bureau.

Efeso 1. 15-23

Mu kulomba kuende kudi « Nzambi Tatu wa Mukelenge Yesu Kilisto » (mv. 17), mupostolo udi ulomba bua bansanto bamanye tshia ku mpala **ngikadilu** (mv. 18) ne kunyima **bukole budi bubabueshamu** (mv. 19, 20). « Tshiuwidi tshionso tshia mabenesha etu – bu muakafunda muntu mukuabu – tshidi tshifuma ku bualu bua ne tudi babenesha popamue ne **Kilisto**. Babukashibue mu dinyanguka anyi mu dijimina ne Adama wa kumudilu, katataka tudi babukashibue mu butumbi ne muntu muibidi. Mu ngikadilu eu, yeye eu kena ne tshintu tshidiye upanga kutubueshamu nansha ; tshidi tshileshelu tshia dinanga dipuangane : butumbi (Yone 17. 22), disanka (Yone 15. 11), ditalala (Yone 14. 27), dinanga dia Tatu (Yone 17. 26). Kena wangata bupianyi buandi kayi ne bapianyi nandi nansha... Paulo kena ulomba bua bansanto bangate bintu ebi, – bualu bua bakadi nabi – kadi dilomba diandi mbua basanke nabi » (J.N. Darby).

Ne tumone bimpe ne, **nmesu a mutshima** adi ne bua kubululuka bua kutangila matumbi onso aa malelela. Dinanga didi nvungula milelela ya lungenyi (Luka 24. 31). Pa kutubuluila dinanga dietu, Nyuma udi ututangidisha kudi Kilisto, muntu mubishibue ku bafue, muluate butumbi ne buneme bilondeshele Mis. 8. Mubidi wandi, ekelesia, udi umukumbasha bu muntu. Yeye udi « mutu » wandi mutumbishibue mu diulu. Ekelesia udi **tshiuwidi** tshia yeye udi uusha bintu bionso ntente.

Efeso 2. 1-10

Mu mei matshintshika, mv. 1-3, idi yunvuisha ngikadilu wetu mubi utuakadi nandi musangu mukuabu. Bena lukuna, tuakenda bilondeshele malu a pa **buloba**, ne bilondeshele **Mukelenge** wabu ne bilondeshele **nkuka** yetu ya dipila. Kadi Nzambi wakakumbasha bualu (mv. 4). « Dinanga diende dinene » diakajuka pa mutu pa bunene bua dikenga edi. Wakapesha bafue aba **muoyo**. Wakababisha ku bafue. Kutamba kabidi, **wakabashikika** mu diulu diandi, mu muaba udi Kilisto mene mushikame (mv. 6 ; shap. 1. 20). Kuikala bafue mu mibi yetu anyi kuikala basombe mu miaba ya mu diulu, kakuena ngikadilu mukuabu wa pa nkatshi apa nansha. Budi muntu yonso nabu mbua kumanya ne ngikadilu kayi undi nende.

Mv. 8-10 idi ijadika dipanga dia mushinga dia **midimu yetu** itudi mua kuenza bua kusumba lupandu ne mushinga munene anu wa mudimu wa Nzambi : « tudi mudimu **wandi wa bianza** ». Kadi kusomba kuetu kua mu miaba ya mu diulu kudi mua kutulamuna ku midimu ya pa buloba anyi ? Nansha kakese ! Basungidibue ku ngasa, tuaka**fukibua** tshiakabidi (Tangila ku shap. 4. 24), bu biamua bikumbasha bua mudimu mukuabu : bua midimu **mimpe** yakadianjila Nzambi wa **buimpe** (mv. 7) kulongolola bua tuetu tuendelemu (Mis. 100. 3 ; 119. 73). Ke bualu bua udi dijinga ne mudimu wetu, kadi udi musue kudifila kuetu. Nunku katupangi dinda dionso bua kumulomba : Mukelenge, undeshe tshiudi wewe nkayebe mulongolole bua bualu buanyi. Ne umpeshe bukole bua kubukumbasha ne dikuatshisha diebe (Ebelu 13. 21).

Efeso 2. 11-22

Bilondeshangane ne tshisamba tshia Isalele, ngikadilu wa bantu ba **bisamba bia bende**, wakadi wa dikenga dia pa buadi. Bakadi **benyi** ku bipungidi bia milayi yakapesha Nzambi Abalahama (Lom. 9. 4). E tuakadi munkatshi mua benyi aba. Eyo, tutambe kuvuluka bua ngikadilu wetu mubi utuakadi (mv. 11), patuakadi katuyi ne **Kilisto**, bua bualu ebu katuyi ne ditekemena ne katuyi ne Nzambi pa buloba. Nunku bintu bionso bitudi nabi **katataka** munda muandi nebikale ne mushinga munene ku mesu kuetu. Tudi ne Nzambi, kutamba tshipungidi : ditupa tshianana (Lom. 5. 1), dijadikibua ku dikala dia Mukelenge Yesu mu diulu. « Bualu bua yeye ke udi ditalala dietu » (mv. 14). Yeye ke **wakavuisha** ditalala edi (ndekelu wa mv. 15) ne wakafuta dibanza dionso anyi mushinga onso. Ku ndekelu yeye ke **wakamanyisha** ditalala edi (mv. 17). Kakasua kushiya muntu mukuabu dibanza dia kushala kulesha bayidi bandi mu dilolo dia dibika diandi udi ubajingila ne : « ditalala dikale kunudi » (Yone 20. 21 ; Yesh. 52. 7). Udi ukumbasha ne : « Meme kabidi ndi nnutuma... ». Tuetu bakamana kunvua ne kuitabusha lumu elu luimpe, tudi ne bushitu bua kulumanyisha kudi bakuabu.

Ndekulu wa shapitre udi utulesha ekelesia wa Nzambi bu nzubu udi udiunda (tangila ku Bienz. 2. 47), muashibue pa Kilisto udi dibue dinene dia mu ditumba, bua kuikalaye nzubu wa Nzambi mu Nyuma.

Efeso 3. 1-12

Shapitre eu mujima udi muela mu tuboko, bua kunvuisha **bualu busokoka** « katataka busokolodibue » budi buikale tshiena bualu tshiende (mv. 3, 9), tshia Kilisto ne **ekelesia**. Kulonda kua bualu bua muntu kudi mua kuabanyibua mu bitupa bidi mua kubikidibua ne « bikondo³ » (1. 21 ; 2. 7 ; 3. 9) – anyi misangu mikuabu bipungu⁴ – mudi Nzambi udibuluila mu dina kampanda ne kudi bantu kampanda. Mu tshietu tshipungu tshia ngasa anyi tshia ekelesia, tshidi ne tshimanyishilu tshia kuikala kua Nyuma muimpe pa buloba, Nzambi udi udibuluila bu Tatu ne udi ubikila tshisamba tshia bantu ba mu diulu.

Bikala lungenyi lua Nzambi ludi mua kumueneka mu **bufukibua** (Mis. 104. 24 ; Nsum. 3. 19), mushindu kayi udilu (lungenyi) lutamba kumueneka mu bulongolodi budi kabuyi bushintuluka bua Nzambi, bua kulesha butumbi ne kukumbasha disanka dia tshiendelele dia Muana wandi wa dinanga. Meshi aa « mavule » akadimuenesha mu bukokeshi bua Nzambi mu ne mu mushindu mupia-mupia « kupitshila ku **ekelesia** ». Banjelo badi banyisha ; ba bisamba bia bende badi bapeta « lumu luimpe » (mv. 8, diunvuisha). Nunku nkudi Paulo, ku dibikila dia pa buadi, kua kapeshibua dibuluibua edi, didi bua bunene buadi, dimuvuisha mupuekele ku mesu kuandi (mv. 8). Udi mubikidibue bua kumanyisha kudi buonso bubanji bua **ngasa** (shap. 1. 7 ; 2. 7) ne bua **butumbi** bua Nzambi (shap. 1. 18 ; 3. 16). Basankishibue bu mutudi, tutamba kubala disankishibua edi pa mutu pa bionso.

3. Bikondo : siècle. • 4. Bipungu : Dispensations ou économies.

Efeso 3. 13-21

Mu dilomba dikuabu edi, mupostolo Paulo udi ulomba kudi « Tatu wa Mukelenge wetu Yesu Kilisto » (mv. 14 ; fuany. shap. 1. 16, 17). Kudi « Nzambi udi ne bukole bua kuenza malu matambe atudi katuyi bamanye bua kumulomba ne bua kuelengana meshi » (mv. 20), itabushe kudi muntu ne muntu udi umulomba nunku ! Atupeshe bua kunvua bualu bukuabu bua butumbi buandi mu mushindu onso udi kaûyi mua kuambibua ne wa tshiendelele ! Kadi, nansha kunvua kua butumbi kuikale kunene, kakuena kushindika anyi kulama dinanga dietu nansha. Ke bualu kayi, kakui kushanguluka mupostolo udi ukumbasha ne : « bua kumanya mudi dinanga dia Mukelenge... ». Tuteke tshileshelu ne ndi muambudibue tô ne mu nzubu wa mfumu wa pa buloba apa ; nengikalemu ne ditshina dia bungu. Kadi, bingikala ndi nsanganamu mulunda wanyi mulelela, ne nmanya yeye ke muine mfumu eu, pa diba adi ndi mua kuikala ne disanka ne ditalala dia mutshima. Bidi kabidi mushindu eu bua butumbi : ebu bua Mukelenge ke butudi tunanga.

Popamue ne mupostolo Paulo, tulombe bua Nyuma wende bua « muntu wetu wa **munda** kukoleshibua ». Bikala Kilisto munda muetu (mv. 17), ke bualu bukuabu, anu bua « **tshiuwidi** tshionso tshia Nzambi » tshitûshibua ntente (mv. 19 ; Kolosai 2. 9, 10) ne tshiuwidi etshi, bukole, dinanga, ditabusha, lungenyi. Balunda bananga, Tatu wakatupesha muaba mu nzubu wandi (shap. 1 ne 2). Tukadi petu bapesha Yesu muaba mu mitshima yetu anyi ?

Efeso 4. 1-12

« Tshiakatshina bua kunuambila **malu onso adi Nzambi musue. Nuditangile bienu bimpe...** » dî dia Paulo kudi bakulu ba ku Efeso (Bienz. 20. 27, 28), adi akumbananga ne bitupa bibidi bia mukanda wa bena Efeso. Kubanga ku shap. 1 ne ku shap. 3, mupostolo udi umuka ku dilesha **malu** mimpe adi Nzambi musue (conseil). « **Nunku ndi nnusengelela ne...** » udiye utungunuka nende diakula diende, udi ulesha mu shap. 4 ne ku 6 luendu kayi ludi lukumbanangana ne dibikila edi ditambe **bunene** (1 Tesal. 2. 12). Ludi ne bua kumueneka ku mpala mu ngikadilu udi utapuluka ne meshi a kudibandisha : **kudipuekesha** ne lutulu ne mu kuikalangana ne luse ne mu tshisuikidi tshia ditalala. Bilondeshele ditekemena dia, **Nyuma umua** udi utuangasha bitupa **bia mubidi umua** (kadi bantu bakavudisha ekelesia ya bungi, ne ekelesia yonso muikale ne bantu bende). Ku bukokeshi bua **Mukelenge umue, ditabusha dimue** dia buena kilisto didi dilongeshibua, ne ditabusha dimue didi ku dina dimue ne ku bushitu bua muena kuitabusha (kadi bantu nebakuambile bua ditabusha dia ntendelelu wabu !). Ku ndekelu **Nzambi umue ne Tatu**, kudi bionso ne buonso bafumina, udi ne bukokeshi bua buNzambi buandi kutudi.

Mukelenge, bu muntu mutumbishibue udi mua kupa bantu bandi mapamashilashilangane a ngasa wandi. Kudiye ke kutudi bakokela anyi ?

Efeso 4. 13-24

Bansonga babungi badi benzeja lukasa bua kubuele mu masanka a **bantu bakole**. Kutangila misangu mikuabu badi mua, kulepesha matuku abu a pa buloba mu kuikala ne ngikadilu udi kayi udiunda ; wa **buana bukese** mu nyuma. Mv. 13-16 idi yunvuisha didiunda dimpe dia mubidi eu wa Kilisto utudi bikala bitupa biau. Didiunda edi didi difumina ku dikola dia muena kuitabusha yonso. Mmu Yesu mudi « **muntu mukole** » upeta « **diuwushibua** » (mv. 13 ; 1 Yone 2. 13). Ku luseke lukuabu, muana mukese, kupanga kuikala mukoleshibua mu dîsha dilelela, udi ushala muena tshitabataba tshia mayisha onso a mashimi. Ngikadilu udi mutamba kuikala mubi ne wa njiwu ya bungi ! Bualu bua tudi tumona bunene kayi bua midima ya mu nyuma idi buloba bukulukamu ku **dipanga diabudia kumanya** Dia Nzambi (mv. 17-19). Tuetu bakamana kuishibua bulelela budi **mu Yesu**, tulesha mu luendu luetu mushindu kayi « utuakayila Kilisto » (mv. 20). Dilongesha dietu, anyi nsombelu ne luendu bietu, bidi **Muntu**. Kilisto udi umanyibua ku diyila. **Tumuyila** bua kumumanya bikole ! Ne tumumanyisha mu luendu luetu !

Bu mutubu bavula tshilamba bua kuluata tshikuabu, muomumua kabidi tuakamana kuvula muntu mukulukulu ne kuluata muntu mupia-mupia (mv. 22-24). Tshivualu anyi tshilamba tshidi muntu muvuala, katshitu tshipanga bua kumueneka kudi bantu nansha. Tshietu tshidi tshinyi ku mesu kua buonso ? Bilanba binyanguka bia muntu mukulukulu anyi tshimuenenu tshia difuanangana ne Mukelenge Yesu ? (Bienz. 4. 13).

Efeso 4. 25-32 ; 5. 1, 2

Bidi kanyinganyinga kakole bua, kudi bantu badi bashikame mu miaba ya mu diulu, Nzambi ikale muenzeshibue bua kufila mikandu ei idi ikumbanyina bana : kanushimi... kanuibi... kanukuatshiki maluvu (shap. 5. 18)... Kadi udi mumanye malu onso adi mutshima wetu wa mubidi mumanye mua kukumbasha, ne Satana kabidi udi muwumanye, kakupanga kuyenzesha misangu yonso itudi tumupesha tshikondo (mv. 27).

Tutangile ne disengelela dionso, didi dilondibua ne kabingila katamba bunene ne ka pa buaku. Busatu bunsantu budi bumueneshibua apa :

1. **Nyuma Muimpe** udi munda muetu ; tudilame bua kumunyingalasha (mv. 30).
2. Tudi bana banangibue ba **Nzambi**, ne Tatu wetu udi Nzambi wa dinanga, udi musue mu munda muentu muikale ngikadilu wandi ne tumufuane (shap. 5. 1). Badi bafunda kabidi ne : « Nulekelelangane malu mabi enu, **bu** mua kanulekelela Nzambi malu mabi enu mu Kilsto » (mv. 32). Bidi biya kule kutamba mei atudi tusangana mu disambila didi dilongesha bayidi bena yuda : « utujimishile mabanza a malu mabi etu, bualu bua tuetu tudi tulekelela mutudi muntu yonso udi netu dibanza » (Luka 11. 4).
3. **Yesu** nkayende udi tshileshelu tshietu (shap. 5. 2 ; Yone 13. 14). Wakatulongesha dinanga pakatunangaye tô ne ku lufu (1 Yone 3. 16). Nunku katupu muoyo nansha, nkudi **Nzambi** diambedi kuakadifilaye bu mulambu wa dipembu dimpe ne muitabujibue...

Efeso 5. 3-21

Tudimuke ku mei a patupu atudi mua kuakula (mv. 3-5) anyi kunvua (mv. 6) ! Misangu mikuabu tuakadi midima, kadi katataka tudi munya mu Mukelenge ; pa nkatshi pa ngikadilu ei ibidi padi : dikudimuna dia mutshima. Ngikadilu ei ibidi idi ikumbanyina kabidi mishindu ya **kuenda** ibidi kabidi : luendu lua tshikondo tshikuabu (shap. 2. 2 ne 4. 17-19) ne eu lua katataka, ludi ne bualu bua kuikala tshimuenenu kutudi. Bafukibua bua **Midimu mimpe**, tuendelemu **biakanangane ne dibikila diakatubikilabo nadi** (shap. 4. 1). Bana ba Nzambi udi dinanga, tuende **mu dinanga** (shap. 5. 1). Bamane kulua « munya mu Mukelenge », tuende **bu bana ba munya** (mv. 8 ; fuany. Yone 11. 10). Mu matuku mabi bu etu aa, tutangila bimpe muaba wa kudiata dikasa dietu ; tuende bietu bu **bena meshi** (mv. 15). Ngikadilu yonso ei idi bu kuenzesha anyi ? Nansha kakese ; ne wa 19 ne 20 idi ilesha mushindu kayi udi muena kuitabusha ukudimuna disanka diandi ne disakidila diandi.

Tuagate mv. 16 bu tshileshelu tshia luendu luetu ! Muntu ne muntu wa kutudi udi mumanye kanyinganyinga ka kuikala misangu ya bungi mupange bua kukumbasha mudimu anyi bua kufila bumanyishi ! Kadi tumanye mua kudisumbila tshikondo bua bitshiena ku mpala kuetu. Ne katupangi, mushindu umuepele ne muimpe udi mushale mu luendu luetu lua tshitupa lua panshi pa buloba bua kuikala bua Mukelenge Yesu Kilisto, Yeye nkayende udi ukumbena.

Efeso 5. 22-33

Tô ne mu shap. 6. 9, mupostolo udi ubuesha buena kilisto mu nsombelu wa diku. Dikokela dia mukashi kudi muluma wandi, bualu bua pa buabu bua mu mv. 21, budi bumonyibua mu matunga etu bu bualu bukadi bumana kushika. Kadi bikala **ditshina dia Kilisto** dikale mu diku, muluma kakuenzeshu bualu nansha bumua bua tshianana, ne mukashi ku luandi luseke neamanye ne bionso bidi bimulombibua bua kuenza bidi bikumbanangana ne disua dia **Mukelenge**. Kadi anu **dinanga**, ke diamanya mua kumanyisha mulume ngikadilu wende. Ne bua bualu ebu kabidi tshileshelu tshietu tshimpe tshidi tshitekibue ku mpala kuetu : Kilisto mu dinanga diandi dia bu Nzambi kudi ekelesia.

Mu shap. 1. mv. 23 ne shap 4 tuamuonyi ekelesia bu **mubidi** wandi, yeye bu Mutu. Mu shap. 2, ekelesia udi bu nzubu, udiye yeye bu dibue dinene dia mu ditumba. Ku ndekelu apa, udi bu **Mukashi** wandi. Kudina edi, wakapeta, udi upeta, ne neapete ku dinanga diandi bimanyishilu bitambe buimpe. **Makelela** (Mu matuku a kunyima), Kilisto wakadifila nkayandi bua bualu bua ekelesia, **lelu**, udi umukuba ne bukubi buandi buonso, udi umuvua, udi umudisha, udi umunanga ne umulongolola ne kalolo kuonso bua disambakana nandi dia butumbi dilualua (mv. 26, 29 ; tang. shap. 4. 11...). **Makelela ulualua**, neaditekeleye ku mpala kuende mukumbanangane nende, bua disanka diandi, kayi ne ditoba, kayi ne mufudi, anyi tshintu tshikuabu tshia nunku, kadi muikale ne butumbi, watshijila, ne kayi mua kubandibua, bualu bua neikale muluatshishibue ne **bpuangane buandi nkayandi** (mv. 27).

Efeso 6. 1-12

Katuedi meshi ne mukanda eu udi wakula malu matambe kutumbuka a bulelela a Nzambi ne misangu mikuabua adi muntu kay mua kulenga ne bianza biandi, udi mufundibue anu bua bena kuitabusha bakadi badiunda, bantu bakole ba mu shap. 4. 13 nansha. Apa mupostolo udi wamba mutangile **bana**. Bualu budiye ne bua kubambila mbutambe kupepela : « **tumikilayi baledi benu** » ; nuitabushe didimusha diabu kunudi bu dia **Mukelenge**. Diludika, edi misangu mikuabu didi mua kuikala dikole, didi dikumbanangane ne malondesha akangata ba tatu benu ku bualu buenu (mv. 4).

Bua bualu bua **bapika** ne bamfumu babu, budi bubambidibua budi mua kuenshibua kudi buonso badi ne bamfumu (mv. 5-8) anyi ne bena mudimu kuinshi kuabu (mv. 9). Mudimu wetu neutupeshe matuku onso mushindu wa kutumikila mvesa ei, mbuena kuamba ne kutumikila ku (mutshima) disua dia Nzambi. Tudi **ku mesu** andi misangu yonso butuku ne munya (mv. 6). Kadi tudi ne dijinga ne **bukole**. Netubupete muaba kayi ? Anu **mu Mukelenge** (mv. 10). Yeye nkayende neatupeshe bukole ne bakumbane bua kutantamena muena lukuna munene wa mu miaba ya mu diulu, bukole bua nyuma mibi ya Satana idi netu lukuna. Bualu bua Kilisto nkayandi udi mushikame « mu miaba ya mulu, pa mutu pa makokeshi onso ne makelenge ne mamfumu onso... » mumane kutshimuna kudibu ku mutshi mutshiamakane (shap. 1. 20-22 ; Kolos. 2. 15).

Efeso 6. 13-24

Bua kuimana tshishiki kumpala kua bena lukuna banene « ba mu nyuma », biluilu bionso bia bantu bidi bitekete. Nkuluangana kua ne mikete anyi ne mafuma ku mpala kua chars (mashinyi a nvita) anyi missile (bingoma bia dikupa) (tangila mu Yobo 40. 20...). Kadi Nzambi udi ututekela ku mpala kuetu biluilu biandi bia nvita (fuany. Lom. 13. 12). **Mena** abi adi tshinyi ? **Bulele** bu mukaba : tshileshelu tshia bukole budi bufila dikokela dia dî dia Nzambi. **Buakane** bu tshibuikilu : luendu luetu ku mpala kua bantu kaluyi mua kubandibua anyi kuteketa. **Lumu luimpe lua ditalala** bu bisabata ku makasa : luendu ludi lumueneka mu dikeba dia ditalala bua kukeba ne kufikisha bakuabu bua kuitabusha bulelela. **Ditabusha** bu ngabu wa nvita : dituishibua dijalamu bua tshidi Nzambi **muikale**. **Lupandu** bu tshifulu : dituishibua diodi dimue kadi mu bidi Nzambi muenza. Nunku baluata ne bukubibua, muele wa **Nyuma** ne **kutendelelela** nebituabuluisha bua kuluanaga ne kutshimuna biakane.

Biluilu ebi bidi bikole bua kubiluata patuikala munkatshi mua nvita. Tubiluata katata ne tuikala nabi « bikondo bionso » (mv. 18), nunku netuikale bajadikibua ku dikubibua mu « dituku dibi » (mv. 13). Ku bualu bua kutendelelela, katupu muoyo eku kudi ne tshiena bualu tshia **Mudimu wa Nzambi**. Mupostolo wakadi ulomba bualu ebu. Wakadi mujadikibua bua kusangana kudi bena Efeso kabingila kanene ku bualu bua lumu luimpe ne bua Ekelesia. Mukelenge amanye kabidi mua kumuona malu aa kutudi !